

Heaks kiidetud õppeaasta 2018/2019 põhikooli õppenõukogu nr 3 koosolekul 13.03.2019.

Heaks kiidetud Tartu Luterliku Peetri Kooli nõukogu üldkoosolekul 19.03.2019.

Kinnitatud MTÜ Tartu Luterlik Peetri Kool üldkoosolekul 26.03.2019.

Muusikaõpetuse ainekava I kooliastmes

Tartu Luterliku Peetri Kooli

Õppeaine üldkirjeldus

Muusikaga tegelemine toetab tundemaailma arengut, loovat mõtlemist ja aitab saavutada emotsionaalset tasakaalu. Muusikaõpetuses avatakse ja avardatakse võimalusi muusikaga tegelda ja muusikast rõõmu tunda ning toetatakse elukestva muusikaharrastuse teket. Eesti ja maailma muusikakultuuri tutvustamisega kujundatakse õpilaste muusikalist maitset ning sotsiaalkultuurilisi väärtushinnanguid.

Muusikaõpetuse tundide arv nädalas - 1. klass – 2 tundi, 2. klass – 2 tundi, 3. klass – 2 tund; Nädalaid õppeaastas: 35

Muusika ainekava koostades on lähtutud järgmistest põhimõtetest:

- 1) teadvustada ja tähtsustada ühislaulmise kui rahvusliku kultuuritraditsiooni olulist rolli;
- 2) julgustada ja toetada loomingulist eneseväljendust;
- 3) teadvustada ja süvendada õpilase isiklikku suhet muusikaga;
- 4) rõhutada muusika osa tasakaalustatud isiksuse eetilise-esteetiliste väärtushinnangute kujundamisel, tunde- ja mõttemaailma arendamisel ning rikastamisel;
- 5) lähtuda õppija vajadustest ning tähtsustada integreeritud tegevusi.

I kooliastme õppetegevused on:

- 1) ühehäälnelaulmine ja osalemine koolikooris;
- 2) meloodia laulmine käemärkide, astmetrepi ja noodipildi ning relatiivsete helikõrguste (astmete) järgi;
- 3) mänguoskuse omandamine keha- ja rütmipillidel;
- 4) kuulatud muusikapalade iseloomustamine muusika oskussõnavara kasutades;
- 5) muusikapala meeleolu väljendamine liikumise kaudu;
- 6) esinemisjulguse ja -oskuse arendamine;
- 7) muusika väljendusvahendite katsetamine erinevaid karaktereid kujutades;
- 8) õppekäigud, kontserdil, teatris ja muuseumis käimine jne.
- 9) esinemine kooli kontsertidel, kooli jumalateenistustel.

I kooliastmes on kesksel kohal laulmine ja pillimäng.

Lauldakse nii ühehäälselt a cappella kui ka saatega. Selles vanuseastmes rajatakse alus muusikatraditsioonide säilitamisele ja edasikandmisele, mille üks väljund on kõigi õpilaste osalemine koolikooride tegevuses, et saada esmane koorilaulukogemus.

Pillimängus omandatakse erinevate rütmipillide (sh kehapilli) mänguvõtted. Pillimängu rakendatakse valdavalt laulude kaasmänguna.

Olulisel kohal on **muusikaline liikumine**: rahvatantsud ja laulumängud ning muusikapala karakteri väljendamine liikumise kaudu. Muusikalist mõtlemist ja loovust arendatakse kaasmängude, rütmilis-meloodiliste improvisatsioonide, teksti loomise, st omaloomingu kaudu.

Muusika kuulamisega õpitakse tundma muusika karaktereid ja meeleolu ning iseloomustama kuulatud muusikapalu. Kõigis muusikalistes tegevustes rakendatakse õpitud teadmisi ja oskusi, s.o muusikalist kirjaoskust, mida omandatakse muusikaliste tegevuste kaudu. Õpilaste esinemisoskust arendatakse nii muusikatunnis kui ka klassi- ja koolivälises tegevuses (koorid, solistid, erinevad pillikoosseisud jm). Et saavutada õpilaste mitmekülgset kuulamiskogemust, kujundada kontserdikultuuri ning avardada silmaringi, võimaldatakse õpilastel käia kontsertidel ja teatrietendustel nii koolis kui ka väljaspool kooli. Enese ja kaaslaste hindamise kaudu õpitakse tundma üksteise võimeid, oskusi ning eripära.

Lõimumine

Muusikaõpetus on tihedalt seotud kõigi inimtegevuse valdkondadega. Muusikaõpetus aitab kaasa väärtushoiakute kujundamisele ja maailma kultuurilise (sh. religioosse) mitmekesisuse teadvustamisele. Paljudes ainetes tutvutakse erinevate kultuuridega ning toetatakse kultuurilise ja sotsiaalse identiteedi kujunemist. Muusika kaudu saab hästi teadvustada kultuuridevahelist dialoogi.

Muusikaõpetus lõimub kõigi teiste koolis õpetavate ainetega:

inimeseõpetusest, usuõpetusest lähtudes vaadeldakse inimese suhteid teiste inimeste ja inimrühmadega ning erinevate kultuuride kommete ja pärimustega;

usuõpetuses ja emakeeles analüüsitakse õpitavate laulude tekste;

emakeelest (sh kirjandusest) lähtudes arendatakse verbaalset eneseväljendusoskust, diktsiooni, funktsionaalset lugemisoskust, vaadeldakse eri ajastute ja kultuuride lugusid muusikas ja kunstis, teatri- ja filmikunstis;

võõrkeeltest lähtudes arendatakse verbaalset eneseväljendusoskust, diktsiooni, funktsionaalset lugemisoskust;

loodusõpetuses lähtudes teadvustatakse inimese kuulmis- ja nägemismeele füsioloogilist eripära, valguse ja värvide omadusi;

matemaatikast lähtudes arendatakse seoste loomise oskust ja loogilist mõtlemist (struktuur, sümbolid ja meetodid);

käsitööst ja tehnoloogiast lähtudes arendatakse käelist tegevust ning loovat mõtlemist (loomise protsess, tehnoloogiad ja tehnikad);

kehalisest kasvatuses lähtudes arendatakse kehatunnetust, tähelepanu, mootorikat, reageerimiskiirust ja koordinatsiooni.

Hindamine

Muusikaõpetuse hindamine ei sea kriteeriumiks lapse muusikalist kuulmist jt. sünnipäraseid eeldusi, vaid lähtub iga lapse arengust antud aines. Hinnatakse õpilase teadmiste ja oskuste rakendamist muusikalistes tegevustes, arvestades ainekavas taotletavaid õpitulemusi. Hindamine sisaldab kõiki muusikaõpetuse komponente: laulmist, pillimängu, muusikalist liikumist, omaloomingut, muusika kuulmist ja muusikalugu, muusikalist kirjaoskust ning ka õpilase aktiivsust ja tunnist osavõttu.

Muusikaõpetuses annab hindamine tagasisidet õpilase võimekuse ja tema individuaalse arengu kohta, on lähtekohaks järgneva õppe kujundamisele, stimuleerib ning motiveerib õpilast parematele tulemustele ja enesearendusele. Hinnates kasutatakse sõnalisi hinnanguid. Õpilane õpib õpetaja juhendamisel ise oma tööle hinnangut andma. Õppetöö vältel tuuakse esile oskused ja teadmised, mis on hästi omandatud ja mille omandamiseks peab veel tööd tegema.

1. klass

1. klassi lõpetaja õpitulemused	Õppesisu ja tegevus
<p>Laulmine</p> <ul style="list-style-type: none"> • Osaleb meeeldi muusikalistes tegevustes. • Lähtub muusikat esitades selle sisust ja meeoleolust. • Laulab loomuliku häälega üksinda ja koos teistega klassis ning ühe- ja/või kahehäälses koolikooris. • Mõistab laulupeo tähendust. • Laulab eesti rahvalaule ning peast valikuliselt 6-7 laulu. • Kristlike laulude valikul lähtume kooli väärtustest ja nädalateemadest. <p>Noodiõpetus ja muusikalised oskussõnad.</p> <p>Pillimäng.</p> <p>Muusikaline liikumine. Muusika kuulamine.</p>	<p>Õppesisu ja tegevus</p> <p>Laulmine</p> <ul style="list-style-type: none"> • Laulmine loomuliku kehahoiu ja hingamise, vabatoonitekitamise ja selge diktsiooniga ning emotsionaalselt ükski ja rühmas. • Mõistab ja väljendab lauldes muusika sisu ning meeoleolu. • Laulab eakohaseid laste-, mängu- ja mudellaule, kaanoneid ning teiste rahvaste laule. • Laulab eesti rahvalaule ja regilaule seoses kalendritähtpäevadega. • Laulab erineva karakteri, helilaadi, taktimõõdu ning tempoga laule. <p>Noodiõpetus ja muusikalised oskussõnad.</p> <p>Pillimäng.</p> <p>Muusikaline liikumine. Muusika kuulamine.</p> <p>Omalooming</p>

Omalooming

- Laulab meloodiat käemärkide järgi.
- Kasutab muusikalisi teadmisi kõigis muusikalistes tegevustes (muusikalises kirjaoskuses).
- Rakendab pillimängu kaasmängudes.
- Oskab mängida lihtsaid lauluviise plokkflöödil.
- Tunnetab ning väljendab muusika sisu, meeleolu ja ülesehitust liikumise kaudu.
- Eristab kuuldeliselt laulu ja pillimuusikat.
- Kasutab muusika kirjeldamisel muusikalist sõnavara.

- Õpib tundma astmeid SO, MI, RA astmeid ja tajuma astmemudeleid (SO-MI, SO-RA, SO-MI-RA jne.) kuulmise ja käemärkide järgi.
- Noodivältused, paus, rütmifiguurid: TA, TI-TI, TA-A, TA-A-A; 1-löögiline PAUS.
  - Kasutab keha-, rütmi- ja plaatpille lihtsamates kaasmängudes ja/või ostinatodes.
- Väljendab pillimängus muusika sisu ja meeleolu.
- Joonistab pildi kuulatud muusikapala põhjal.
- Väärtustab enese ja teiste loomingut.
- Tantsib eesti laulu- ja ringmänge.
- Rütmi, meloodia, dünaamika ja tempo tajumine ja väljendamine liikumise kaudu.
- Individuaalne, paaris- ja rühmatöö.
- On tutvunud karakterpalu kuulates muusika väljendusvahenditega (meloodia, rütm, tempo).
- Kirjeldab ning iseloomustab kuulatava muusikapala meeleolu karakterit, kasutades õpitud oskussõnavara.
- Väljendab muusika meeleolu ja karaktereid kunstiliste vahenditega.
- Seostab muusikapala selle autoritega.
- Loob lihtsaid rütmilisi kaasmänge keha-, rütmi- ja plaatpillidel.
- Laulab loomuliku kehahoiu ja hingamise, vaba toonitekitamise ja selge diktsiooniga ning emotsionaalselt üksi ja rühmas.
- Mõistab ja väljendab lauldes muusika sisu ning meeleolu.
- Laulab eakohaseid laste-, mängu ja mudellaule, kaanoneid ning teiste rahvaste laule.
- Laulab eesti rahvalaule ja regilaule seoses

<p>Õppekäigud</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kirjeldab kogetud muusikaelamusi ning avaldab nende kohta arvamust suulisel või muul looval viisil. • Kasutab arvamust väljendades muusikalist oskussõnavara. 	<p>kalendritähtpäevadega.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Laulab erineva karakteri, helilaadi, taktimõõdu ning tempoga laule õpetaja valikul. • laulab peast kooliastme ühislause: Eesti hümn (F. Pacius), Mu koduke (A. Kiiss), Tiliseb, tiliseb aisakell (L. Wirkhaus); lastelaulud: „Lapsed, tupp“, „Teele, tee, kurekesed“, „Kevadel“ <p>Õppekäigud</p> <ul style="list-style-type: none"> • Osalemine koolisisestel muusikaüritustel. • Osalemine koolijumalateenistustel. • Osalemine muuseumitundides, kontsertidel.
---	--

2.klass

2. klassi lõpetaja õpitulemused	Õppesisu ja tegevus
<p>Laulmine</p> <ul style="list-style-type: none"> • Osaleb meeeldi muusikalistes tegevustes. • Lähtub muusikat esitades selle sisust ja meeleolust. • Laulab loomuliku häälega üksinda ja koos teistega klassis ning ühe- ja/või kahehäälses koolikooris, mõistab laulupeo tähendust; väljendab pillimängus muusika sisu. • Laulab eesti rahvalaule. 	<p>Laulmine</p> <ul style="list-style-type: none"> • Laulab loomuliku kehahoiu ja hingamise, vaba toonitekitamise ja selge diktsiooniga ning emotsionaalselt üksi ja rühmas; mõistab ja väljendab lauldes muusika sisu ning meeleolu. • Kirjeldab kogetud muusikaelamusi ning avaldab nende kohta arvamust suulisel või muul looval viisil. • Kasutab arvamust väljendades muusikalist oskussõnavara. • Mõistab ja väljendab lauldes muusika sisu ning meeleolu. • Laulab eakohaseid laste-, mängu- ja mudellaule, kaanoneid ja teiste rahvaste laule. • Laulab eesti rahvalaule ja regillaule seoses kalendritähtpäevadega.

Noodiõpetus ja muusikalised oskussõnad

- Laulab meloodiat käemärkide, astmetrepi ja noodipildi järgi ning kasutab relatiivseid helikõrgusi (astmeid).
- Kasutab muusikalisi teadmisi kõigis muusikalistes tegevustes.

Pillimäng

- Rakendab pillimängu kaasmängudes.
- Kasutab muusikalisi teadmisi kõigis muusikalistes tegevustes (pillimängus).

Muusikaline liikumine

- Kasutab muusikalisi teadmisi kõigis muusikalistes tegevustes (liikumises).

Muusika kuulamine

- Kirjeldab suunavate küsimuste abil kuulatavat muusikat.
- Kasutab muusikalisi teadmisi kõigis muusikalistes tegevustes.

- Laulab erineva karakteri, helilaadi, taktimõõdu ning tempoga laule õpetaja valikul.

Noodiõpetus ja muusikalised oskussõnad

- Mõistab helivältuste, rütmifiguuride ja pauside tähendust ning kasutab neid muusikalistes tegevustes.
- Noodivältused, paus, rütmifiguurid: TA, TI-TI, TA-A, TA-A-A, TIRI-TIRI, 1-löögiline PAUS.
- Astmetel SO, MI, RA, LE, JO, RA., SO põhinevad mudelid.
- Mõistab JO-võtme tähendust ning kasutab seda noodist lauldes

Pillimäng

- Kasutab keha-, rütmi- ja plaatpille lihtsamates kaasmängudes ja/või ostinatodes.
- Väljendab pillimängus muusika sisu ja meeoleolu.

Muusikaline liikumine

- Tunnetab ning väljendab muusika sisu, meeoleolu ja ülesehitust liikumise kaudu.
- Tantsib eesti laulu- ja ringmänge.

Muusika kuulamine

- On tutvunud karakterpalu kuulates muusika väljendusvahenditega (meloodia, rütm, tempo, tämber, dünaamika ja muusikapala ülesehitus).
- Kirjeldab ning iseloomustab kuulatava muusikapala meeoleolu ja karakterit, kasutades õpitud oskussõnavara.
- Väljendab muusika meeoleolu ja karaktereid

<p>Omalooming. Õppekäigud</p> <ul style="list-style-type: none"> • Väärtustab enese ja teiste loomingut. • Kirjeldab kogetud muusikaelamusi ning avaldab nende kohta arvamust. 	<p>kunstiliste vahenditega.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Seostab muusikapala selle autoritega. • On tutvunud eesti rahvalaulu ja rahvapillidega (kannel, Hiiu kannel, lõõtspill, torupill, sarvepill, vilepill). <p>Omalooming. Õppekäigud</p> <ul style="list-style-type: none"> • Loob lihtsaid rütmilisi kaasmänge keha-, rütmi- ja plaatpillidel. • Kasutab lihtsates kaasmängudes astmemudeleid. • Loob lihtsamaid tekste: liisusalme, regivärsse, laulusõnu. • Kasutab loovliikumist muusika meeleolu väljendamiseks. • Osalemine koolisisestel muusikaüritustel, loodusretked erinevatel aastaegadel. • Osalemine koolijumalateenistustel ja palvustel, muuseumitundides, kontsertidel.
---	---

3.klass

3. klassi lõpetaja õpitulemused	Õppesisu ja tegevus
<p>Laulmine</p> <ul style="list-style-type: none"> • Õpilaste vokaalsete võimete arvestamine ja arendamine individuaalsel ja rühmas laulmisel (solistid, ansamblid, koor). • Laulude õppimine kuulmise järgi, käemärkide abil, rütmistatud astmenoodi järgi, noodi järgi. • Vestlus laulu sisust, heliloojast, teksti autorist. • Kaanonite rakendamine mitmehäälsel laulmise ettevalmistamiseks. 	<p>Laulmine</p> <ul style="list-style-type: none"> • Laulab loomuliku kehahoiu ja hingamise, vaba toonitekitamise ja selge diktsiooniga ning emotsionaalselt üksi ja rühmas; mõistab ja väljendab lauldes muusika sisu ning meeleolu. • Laulab eakohaseid laste-, mängu- ja mudellaule, kaanoneid ning teiste rahvaste laule. • Laulab eesti rahvalaule ja regilaule seoses kalendritähtpäevadega. • Laulab erineva karakteri, helilaadi, taktimõõdu ning tempoga laule õpetaja valikul.

Noodiõpetus ja muusikalised oskussõnad

- Relatiivne meetod - laulmine astmetrepi, käemärkide, rändnoodi, rütmistatud astmete ja noodi järgi.
- Mudellaulude laulmine.
- Kajamängud, rütmilis-meloodilised küsimus-vastus motiivid.

Pillimäng

- Rakendab pillimängu kaasmängudes.

- Laulab peast kooliastme ühislaule: Eesti hümn (F. Pacius), Mu koduke (A. Kiiss), Tiliseb, tiliseb aisakell (L. Wirkhaus), lastelaulud: Lapsed, tupp, Teele, teele, kurekesed, Kevadel (Juba linnukesed)

Noodiõpetus ja muusikalised oskussõnad

- Õpib tundma astmeid SO, MI, RA, LE, JO, NA, DI ja tajuma astmemudeleid (SO-MI, SO-RA, SO-MI-RA jne.) kuulmise, käemärkide, rütmistatud astmenoodi järgi. Tajub ja õpib laulma astmemudeleid erinevates kõrguspositsioonides.
  - Noodivältused, paus, rütmifiguurid:
TA, TI-TI, TA, TA-A-A, 1-löögiline PAUS, TIRI-TIRI, TAI-RI, POOLPAUS
  - JO- ja RA- astmerida (duur ja moll) seoses lauludega.
  - Mõistab allolevate oskussõnade tähendust ja kasutab neid praktikas: meetrum, takt, taktimõõt, taktijoon, kordamismärk, kahekordne taktijoon, noodijoonestik, noodipea, noodivars, astmerida, astmetrepp, punkt noodivältuse pikendajana; koorijuht, koor, ansambel, solist, eeslaulja, rahvalaul, rahvapill, rahvatants, dirigent, orkester, helilooja, sõnade autor; muusikapala, salm, refrään, kaanon, marss, polka, valss, ostinato, kaasmäng, eelmäng, vahemäng; rütm, meloodia, tempo, kõlavärv, vaikselt, valjult, piano, forte, fermaat
- ### **Pillimäng**
- Kasutab keha-, rütmi- ja plaatpille lihtsamates kaasmängudes ja/või ostinatodes.
  - Väljendab pillimängus muusika sisu ja meeoleu.

- Kasutab muusikalisi teadmisi kõigis muusikalistes tegevustes.

Muusikaline liikumine

- Kasutab muusikalisi teadmisi kõigis muusikalistes tegevustes.

Muusika kuulamine

- Kirjeldab suunavate küsimuste järgi ning omandatud muusika oskussõnadega kuulatavat muusikat.
- Kasutab muusikalisi teadmisi kõigis muusikalistes tegevustes (muusika kuulamisel).

Omalooming

- Väärtustab enda ja teiste loomingu.

Muusikaline liikumine

- Tunnetab ning väljendab muusika sisu, meeoleolu ja ülesehitust liikumise kaudu.
- Tantsib eesti laulu- ja ringmänge

Muusika kuulamine

- On tutvunud karakterpalu kuulates muusika väljendusvahenditega (meloodia, rütm, tempo, tämber, dünaamika ja muusikapala ülesehitus).
- Kirjeldab ning iseloomustab kuulatava muusikapala meeoleolu ja karakterit, kasutades õpitud oskussõnavara.
  - Väljendab muusika meeoleolu ja karaktereid kunstiliste vahenditega.
  - Seostab muusikapala selle autoritega.
  - Eristab kuuldeliselt marssi, valssi ja polkat.

Omalooming

- Loob lihtsaid rütmilisi kaasmänge keha-, rütmi- ja plaatpillidel.
- Kasutab lihtsates kaasmängudes astmemudeleid.
- Loob lihtsamaid tekste: liisusalme, regivärsse, laulusõnu jne.
- Kasutab loovliikumist muusika meeoleolu väljendamiseks.

Õppekäigud

- Kirjeldab kogitud muusikaelamusi ning avaldab nende kohta arvamust

<p>Õppekäigud</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kirjeldab kogetud muusikaelamusi ning avaldab nende kohta arvamust suulisel või muul looval viisil. • Kasutab arvamust väljendades muusikalist oskussõnavara. 	<p>suulisel või muul looval viisil</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kasutab arvamust väljendades muusikalist oskussõnavara. • Osalemine koolijumalateenistustel ja palvustel, muuseumitundides, kontsertidel.
---	---

Muusikaõpetuse ainekava II kooliastmes

Õppeaine üldkirjeldus

II kooliastmes tähtsustub töö õpilaste individuaalsete muusikaliste võimete arendamisel ning rakendamisel erinevates muusikalistes tegevustes. Olulised osaoskused on laulmine ja pillimäng. Klassitunnis lauldakse a cappella ja saatena ühe- ja kahehäälselt, kooris kahe- ja kolmehäälselt. Pillimänguoskusi süvendatakse erinevates pillikoosseisudes ning arendatakse edasi kuuekeelse väikekandle või plokkflöödi mänguvõtteid. Muusikalises liikumises on põhirõhk eesti rahvatantsudel ning teiste rahvaste muusika karakteri väljendamisel liikumise abil. Muusikalist mõtlemist ja loovust arendatakse muusikalise omaloomingu kaudu. Muusika kuulamisega arendatakse muusikalist analüüsivõimet ja võrdlusoskust. Tähtis on osata kasutada muusika oskussõnu arvamuse avaldamisel ja põhjendamisel. Võimaluse korral kuulatakse ka paikkondlike heliloojate ning interpretide loomingut. Muusikalist kirjaoskust omandatakse muusikaliste osaoskuste kaudu ning seda rakendatakse mitmesugustes muusikalistes tegevustes. Õpilaste muusikalise eneseväljenduse oskust arendatakse nii muusikatunnis kui ka klassi- ja koolivälises tegevuses. Muusika kuulamise kogemuse ning kontserdikultuuri kujundamiseks ja silmaringi avardamiseks külastatakse kontserte ning muusikaetendusi ja käiakse õppekäikudel. Enese ja kaaslaste hindamise kaudu õpitakse tundma üksteise võimeid, oskusi ning eripära.

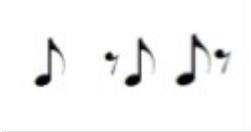
Vastavalt kooli õppekavale kasutatakse II ja III kooliastmes lõimitud aineõpetust.

Kooliastme õpitulemused	Õpitulemused ja õppesisu klassiti
--------------------------------	--

<p>*Osaleb meeleldi muusikalistes tegevustes; huvitub oma kooli ja kodukoha kultuurielust ning osaleb selles;</p> <p>*Oskab kuulata iseennast ja teisi koos musitseerides, mõistab oma panust ning toetab ja tunnustab kaaslasi</p>	<p>Laulmine, pillimäng, liikumine, omalooming, muusika kuulamine</p>
<p>Laulmine</p> <p>*Laulab ühe- või kahehäälselt klassis oma hääle omapära arvestades;</p> <p>*Laulab koolikooris õpetaja valikul ja/või erinevates vokaal-instrumentaal koosseisudes tunnis ning tunnivälises tegevuses; mõistab laulupeo traditsiooni ja tähendust;</p> <p>*Oskab laulda eesti rahvalaulu (sh regilaulu) ning peast oma kooliastme ühislause.</p> <p>*Kasutab laule õppides relatiivseid helikõrgusi (astmeid);</p> <p>*Kasutab üksinda ning koos musitseerides muusikalisi oskusi ja teadmisi (laulmisel).</p>	<p>4., 5., 6. klass</p> <p>*Laulab oma hääle omapära arvestades loomuliku kehahoiu, hingamise, selge diktsiooni ja puhta intonatsiooniga ning väljendusrikkalt; on teadlik häälehoiu vajadusest;</p> <p>*Laulab eakohaseid ühe- ja kahehäälsid laule ja kaanoneid ning eesti ja teiste rahvaste laule <i>a capella</i> ja saatega;</p> <p>*Rakendab muusikalisi teadmisi ning arvestab muusika väljendusvahendeid üksi ja rühmas lauldes;</p> <p>*Laulab peast kooliastme ühislause: Eesti hümn (Fr. Pacius), "Kui Kungla rahvas" (K. A. Hermann), "Mu isamaa armas" (saksa rhvl), "Eesti lipp" (E. Võrk), "Püha öö" (F. Gruber), "Kas tunned maad" (J. Berad), "Meil aiaäärne tänavas (eesti rhvl);</p> <p>4., 5., 6. klass laulab meloodiat relatiivseid helikõrgusi kasutades käemärkide, rütmistatud astmenoodi järgi ja noodijoonestikul erinevates kõrguspositsioonides (SO, MI, RA, JO, RA_I, SO_I, JO^I, LE, NA, DI);</p>

	<p>*Duur ja moll helilaad ning duur ja moll kolmkõla seoses lauludega;</p> <p>5., 6. klass</p> <p>*Seostab relatiivseid helikõrgusi (astmeid) absoluutsete helikõrgustega g-G2</p>
<p>Pillimäng</p> <p>*Kasutab üksinda ning koos musitseerides muusikalisi oskusi ja teadmisi (pillimängus)</p>	<p>4., 5., 6. klass</p> <p>*Kasutab keha-, rütmi- ja plaatpille kaasmängudes ja/või <i>ostinato</i>'des;</p> <p>*Rakendab musitseerides 6-keelse väikekandle või plokkflöödi mänguvõtteid;</p> <p>*Seostab absoluutseid helikõrgusi pillimänguga;</p> <p>5. klass</p> <p>*Seostab helistikke ja toonika kolmkõlasid C-duur, a-moll pillimänguga;</p> <p>6. klass</p> <p>*Sostab helistikke G-duur, e-moll ning F-duur ja d-moll pillimänguga.</p>
<p>Muusikaline liikumine</p> <p>*Kasutab üksinda ning koos musitseerides muusikalisi oskusi ja teadmisi (liikumises).</p>	<p>4., 5., 6. klass</p> <p>*Tunnetab ja väljendab liikumises meloodiat, rütmi, tempot, dünaamikat ning vormi;</p> <p>5. klass</p> <p>*Tantsib eesti laulu- ja ringmänge;</p> <p>*Väljendab liikumise kaudu eri maade rahvamuusikale (sh rahvatantsudele) iseloomulikke karaktereid: (valikuliselt) Soome, Vene, Läti, Leedu, Rootsi, Norra;</p> <p>6. klass</p> <p>*Väljendab liikumise kaudu eri maade rahvamuusikale (sh rahvatantsudele iseloomulikke</p>

	<p>karaktereid: (valikuliselt) Suurbritannia, Iiri, Poola, Austria, Ungari, Saksa.</p>
<p>Omalooming</p> <p>*Julgeb esitada ideid ja rakendab võimetekohaselt oma loovust nii sõnaliselt kui ka erinevates muusikalistes eneseväljendustes, sh infotehnoloogia võimalusi kasutades;</p> <p>*Kasutab üksinda ning koos muusitseerides muusikalisi oskusi ja teadmisi (omaloomingus).</p>	<p>4., 5., 6. klass</p> <p>*Loob rütmilis-meloodilisi improvisatsioone, kaasmänge ja/või <i>ostinato</i>'sid keha-, rütmi- ja plaadpillidel;</p> <p>*Kasutab improvisatsioonides astmemudeleid;</p> <p>*Loob tekste: regivärsse, lihtsamaid laulusõnu jne;</p> <p>*Kasutab muusika karakteri ja meeleolu väljendamiseks loovliikumist.</p>
<p>Muusika kuulamine ja muusikalugu</p> <p>*Kirjeldab ning põhjendab suunavate küsimuste ja omandatud muusika oskussõnade abil kuulatavat muusikat; mõistab autorsuse tähendust.</p>	<p>4., 5., 6. klass</p> <p>*Kuulab ja eristab muusikapalades muusika väljendusvahendeid: meloodiat, rütmi, tempot, dünaamikat, tämbrit ja vormi; (kahe- ja kolmeosaline lihtvorm);</p> <p>*Iseloomustab kuulatavat muusikapala ning põhjendab oma arvamust, kasutades muusika oskussõnavara;</p> <p>*Teadvustab muusikateoste autorikaitse vajalikkust ning on tutvunud sellega kaasnevate õiguste ja kohustustega.</p> <p>4. klass</p> <p>*Kuulab ning võrdleb vokaalmuusikat: hääleliike (sopran, metsosopran, alt, tenor, bariton, bass), kooriliike (laste-, poiste-, mees-, nais-, segakoor); koore ja dirigente kodukohas; tuntumaid Eesti koore; teab laulupidude traditsiooni.</p> <p>5. klass</p> <p>*Kuulab ning eristab instrumentaalmuusikat: pillirühmi (klahv-, keel-, puhk- ja löökpillid) ja sümfooniaorkestrit</p> <p>5., 6. Klass</p> <p>*Tunneb ja eristab eesti rahvamuusikat: rahvalaulu. -pille, -tantse; oskab nimetada eesti rahvamuusika</p>
<p>*Eristab kuuldeliselt vokaal- ja</p>	

<p>instrumentaalmuusikat</p> <p>*Leiab iseloomulikke jooni eesti ja teiste maade rahvamuusikas</p> <p>*Kasutab üksinda ning koos musitseerides muusikalisi oskusi ja teadmisi (muusika kuulamisel).</p>	<p>suursündmusi;</p> <p>*On tutvunud (valikuliselt) Soome, Vene, Läti, Leedu, Rootsi, Norra, Suurbritannia, Iiri, Poola, Austria, Ungari või Saksa muusikatraditsioonidega ja suhtub neisse lugupidavalt.</p>
<p>Muusikaline kirjaoskus ja oskussõnavara</p> <p>*Kasutab üksinda ning koos musitseerides muusikalisi oskusi ja teadmisi (muusikalises kirjaoskuses).</p>	<p>*Mõistab helivältuste, rütmifiguuride ja pauside tähendust ning kasutab neid muusikalistes tegevustes:</p> <p>4., 5. klass</p> <p>*Noodivältused, rütmifiguurid ja pausid:</p> <p>6. klass</p> <p>*Rütmifiguurid:</p> <p>*Laulab noodist astmetel SO, MI, RA, JO, RA₁, SO₁, JO¹, LE, NA, DI, käemärkide, rütmistatud astmenoodi järgi ja noodijoonestikul erinevates kõrguspositsioonides;</p> <p>4. klass</p> <p>*2/4, 3/4 ja 4/4 taktimõõtude tähenduse mõistmine ja arvestamine musitseerimisel; 2-osaline lihtvorm.</p> <p>5. klass</p>

	<p>*Helilaadi ja helistiku eristamine ja kasutamine, helistikud C – a.</p> <p>6. klass</p> <p>*Helistikud G – e, F – d.</p> <p>*Kaheksandik taktimõõdu tutvustamine laulurepertuaarist tulenevalt</p> <p>*Mõistab allolevate oskussõnade tähendust ning kasutab neid praktikas:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Eeltakt, viulivõti, klaviatuur, duur-helilaad, moll-helilaad, absoluutsed helikõrgused (tähtnimed), helistik, toonik ehk põhiheli, helistikumärgid, juhuslikud märgid, diees, bemoll, bekarr, paralleelhelistikud. • Vokaalmuusika, soololaul, koorilaul, instrumentaalmuusika, interpreet, impsovisatsioon. • Tämbel, hääleliigid (sopran, metsosopran, alt, tenor, bariton, bass), pilliliigid (keelpillid, puhkpillid, löökpillid, klahvpillid, rahvapillid). • Tempo, <i>andante</i>, <i>moderato</i>, <i>allegro</i>, <i>largo</i>, <i>ritenuto</i>, <i>accelerando</i>, dünaamika, <i>piano</i>, <i>forte</i>, <i>mezzopiano</i>, <i>mezzoforte</i>, <i>pianissimo</i>, <i>fortissimo</i>, <i>crescendo</i>, <i>diminuendo</i>. • + kordavalt I kooliastme muusikaline kirjaoskus ja oskussõnavara.
<p>Õppekäigud</p> <p>*Huvitub oma kooli ja kodukoha kultuurielust ning osaleb selles.</p>	<p>*Arutleb ja avaldab oma arvamust muusikaelamuste kohta suulisel, kirjalikul või muul looval viisil.</p> <p>*Kasutab arvamust väljendades muusikalist oskussõnavara.</p>

Muusikaõpetuse ainekava

III kooliaste

Aine üldkirjeldus ja eesmärgid

Enese ja kaaslaste muusikalist väljendust jälgides õpitakse tundma ja austama nii iseenda kui üksteise võimeid, oskusi ning eripära. Muusikaliste tegevuste eesmärkideks on liita kooliperet, toetadakristlikku ja isamaalistmaailmavaadet ning jagada elurõõmu ja hoolimist.

Et arendada kuulamiskogemust ja silmaringi, külastatakse kontserte ja muusikaetendusi, käiakse mitmesugustel õppekäikudel, kohtutakse paikkonna, aga ka Eesti tuntud heliloojate ja interpretidega, ollakse kursis kirikuusikaga kirikuaasta lõikes.

III kooliastmes on tähelepanu keskmes õpilaste iseseisva muusikalise mõtlemise süvendamine ning muusikaliste võimete edasiarendamine ja rakendamine muusikalistes tegevustes, kasutades erinevaid õppevorme ning -meetodeid. Klassitunnis lauldakse nii ühe- kui ka mitmehäälselt, kooris kahe-või kolmehäälselt. Süvendatakse pillimänguoskusningavardatakse musitseerimisvõimalusi erinevates pillikoosseisudes. Laulmine ja pillimäng pakuvad ka muusikalise omaloomingu ning loominguliste ideede elluviimise võimalusi nii üksikui ka rühmatööna. Muusikalist kirjaoskust omandatakse muusikaliste osaoskuste kaudu ning seda rakendatakse erinevates muusikalistes tegevustes. Muusikat kuulates on tähtis kujundada kuuldu põhjal oma arvamused ning seda argumenteeritult põhjendada nii suuliselt kui ka kirjalikult, toetudes muusika oskussõnavarale. Õpilaste isikupärast esinemisoskust toetatakse nii muusikatunnis kui ka klassi- ja koolivälises tegevuses (koorid, solistid, pillikoosseisud jms).

Osaledes meeeldi muusikalistes tegevustes ning aktsepteerides muusika erinevaid avaldusvorme, haakub õpilane kohaliku kultuurieluga. Musitseerimine õpetab mõistma ja väärtustamarahvusliku laulupeo sotsiaal-poliitilist olemust ja muusikahariduslikku tähendust ning heatasemelist muusikat nii elavas kui salvestatud ettekandes. Muusikaõpetuse kaudu omab põhikooli lõpetaja ülevaadet muusikaga seotud elukutsest ja ametitest ning võimalustest muusikat harrastada või edasi õppida.

Ainetevahelise lõimingu aluseks on kooli väärtuskasvatus.

Lõiming muusikaõpetuses:

- **HELI TEKKIMINE JA HELIKÕRGUS**

kirjandus (laulusõnumi mõtestamine),

bioloogia (kõrva ehitus ja kuulmine),

füüsika (heli tekkimine ja omadused: herts infra- ja ultrahelid),

matemaatika (helikõrguste suhted, helikõrguste mõõtmine),

väärtused ja kõlblus(kodu, kool, sõbrad).

- **KEELPILLID**

inglise keel (teksti sõnumi mõtestamine),

füüsika (heli tekkimine ja omadused),

ajalugu (pillide ajalooline areng),

käsitöö ja tehnoloogia(pillide valmistamine, erinevad materjalid),

väärtused ja kõlblus (rahu, emotsionaalne tasakaal).

- **LÖÖKPILLID I (määratlemata helikõrgusega löökpillid)**

ajalugu (pillide ajalooline areng),

käsitöö ja tehnoloogia(erinevad materjalid pillide valmistamiseks),

geograafia (maailma mandrid),

kehaline kasvatus(kehatunnetuse ja koordinatsiooni arendamine rütmilise liikumise kaudu),

kultuuriline identiteet(maailma kultuuripärand),

väärtused ja kõlblus(interpreedi ja pillimeistri väärtustamine),

elukestev õpe ja karjääri planeerimine (pillimänguga seotud elukutsed),

kodanikualgatus ja ettevõtlikkus (rühmatöö).

- **LÖÖKPILLID II(määratletud e. kindla helikõrgusega löökpillid)**

kirjandus (teksti sõnumi tõlgendamine),

kehaline kasvatus(kehatunnetuse ja koordinatsiooni arendamine rütmilise liikumise kaudu),

elukestev õpe ja karjääri planeerimine(pillimäng kui elukestev harrastus),

kodanikualgatus ja ettevõtlikkus (rühmatöö).

- **JÕULUD MUUSIKAS**

kirjandus (laulu teksti mõtestamine),

ajalugu (kiriku- ja rahvakalendri tähtpäevad),

inimeseõpetus (koostöö rühmas/ ansamblis),

kunst (jõulud eesti pärimuskultuuris, kujutavas kunstis)

väärtused ja kõlblus(traditsioonid ja ühine lauluvara kui väärtus eesti kultuuris).

- **MUUSIKA ESITAMISE KOOSSEISUD** (*ansambel, orkester*)

kirjandus(laulu teksti mõtestamine)

keheline kasvatus(kehatunnetuse ja koordineerimise arendamine).

- **HÄÄL JA HÄÄLELIIGID**

bioloogia(hingamis- ja hääleorganite ehitus),

füüsika (heli tekkimine ja omadused).

- **MUUSIKATEATER, ERINEVAD MUUSIKASTIILID**

ajalugu (ülevaade arengust),

võõrkeeled (teksti tähenduse mõistmine),

kirjandus (kirjandusteosed, teksti sõnumi mõtestamine),

kunst (lavakujundus, kostüümid).

elukestev õpe ja karjäär(elukutsed),

kodanikualgatus ja ettevõtlikkus(koostöö rühmas).

1. Õpitulemused ja õppesisu

7. klassi õpitulemused ja õppesisu

Õppematerjal:

Sepp, A., Skuin, A., Sepp, K. (2011). Muusikaõpetuse õpik 7. klassile. Avita.

Sepp, A., Skuin, A., Sepp, K. (2011). Muusikaõpetuse töövihik 7. klassile. Avita.

Sepp, A., Skuin, A., Sepp, K. (2011). Muusikaõpetus 7. klassile. Kaksik-CD. Avita.

VII klassi lõpetaja õpitulemused	Õppesisu ja tegevused
HELI TEKKIMINE JAHELIKÕRGUSED Teab ja väljendab swingi rütmi (<i>off-beat</i> 4/4 taktimõõdus), *oskab sõnastada süngoobi mõistet ja kasutab seda musitseerimisel, *oskab nimetada heli tekkimise põhjuseid ja mehhanismi,	1) LAUL JA HÄÄLE ARENDAMINE „ <i>Mul meeles veel</i> “, muusika R.Valgre, sõnad K. Kikerpuu, *laulab swingile omase vaba seesmise tunnetusega, *arvestab sobivat laululist hingamist ja fraseerimist.

<p>*oskab seletada mõistete <i>absoluutne kuulmine, kammerton, helihark, ultraheli ja infraheli</i> tähendust,</p> <p>*väljendab laulu esinevaid helivältsusi,</p> <p>*tunneb ära duurihelilaadi, F-duuri helistiku,</p> <p>*suudab kuulata vaikust, analüüsib erinevaid kõlamaastikke.</p>	<p>„<i>Lapsepõlv on lahe aeg</i>”muusika P. Rips-Laul, sõnad L. Tungal</p> <p>*salmiosa laulda astmenimedega, refräänikuulmise järgi.</p> <p>*laulab väljendusrikkalt,</p> <p>*arendab kahehäälsuse taju.</p> <p>2) PILLIMÄNG</p> <p>*kasutab õpitud laulu saates rütmiostinatot kehapillil ja/või rütmipillidel (bongo, djembe, marakaa vm),</p> <p>*lisab õpitud laulule rütmiostinatodjembel, bongodel, kõlapulkadel vm rütmipillil.</p> <p>3) MUUSIKA KUULAMINE</p> <p>*eristab kuulmise järgi muusikalisi ja mitte-muusikalisi helisid,</p> <p>*eristab generaatoriga tekitatud erinevaid helikõrgusi.</p> <p>4) OMALOOMING</p> <p>*loob rütmiostinato õpitud laulule,</p> <p>*loob 2-taktilise rütmiostinato laulu refräänile.</p>
<p>KEELPILLID</p> <p>* Tunneb <i>e-moll</i> helistikku, kolmkõla ja kasutab neid musitseerimisel, *tunneb kaanoni mõistet,</p> <p>*tunneb näppekeelpille - kitarr, elektrikitarr, basskitarr, harf,</p> <p>*on tutvunud lisaks bandžo, mandoliini ja lautoga</p>	<p>1) LAUL JA HÄÄLE ARENDAMINE</p> <p>* “<i>Hey Ho</i>” inglise kaanon laulda astmenimedega</p> <p>*oskab laulda kaanonit.</p> <p>2) PILLIMÄNG</p> <p>*kujundab rütmipillil kaasmängu kaanonile <i>Hey Ho</i></p> <p>3) MUUSIKAKUULAMINE</p> <p>*eristab kõla järgierinevaid näppekeelpille (akustiline ja elektrikitarr, basskitarr, harf, bändžo, lauto)</p> <p>*analüüsib muusikalisi oskussõnu kasutades</p>

	<p>kuulsate kitarrivirtuooside esitusi ning arutleb selle üle</p> <p>http://www.rollingstone.com/music/lists/100-greatest-guitarists</p> <p>*oskab nimetada eesti tuntumaid keelpillimängijaid</p> <p>4) OMALOOMING</p> <p>*loob rütmi-<i>ostinato</i> ning liikumise kaanonile <i>Hey Ho</i></p> <p>*loob laulu saateks ksülofonil burdooni,</p>
<p>RÜTMIPILLID (määramata helikõrgusega)</p> <p>*sõnastab mõisteid <i>partii, partituur, pidekaar, fermaat, eeltakt, süntkoop, kaheksandiknootja paus</i> ning kasutab neid musitseerimisel</p> <p>*oskab mõistet sõnastada jatunneb muusikas ära rondovormi (ABACA...)</p>	<p>1) LAUL JA HÄÄLE ARENDAMINE</p> <p>„<i>Kung Fu</i>“ G. Reiter</p> <p>*laulu õppimine rütmisilpide abil,</p> <p>*musitseerib täpsete rütmidega 1- ja 2-häälselt,</p> <p>„<i>Paketumbe</i>“ Aafrika rahvaviis, seade Tuuli Jukk</p> <p>*laulu õppimine rütmisilpide ja astmenimedega,</p> <p>*kasutab muusikalisi teadmisi rühmas lauldes.</p> <p>2) PILLIMÄNG</p> <p>*esitab <i>Kung Fu</i> rütmimängu 1- ja 2-häälselt kehapillil, rühmiti ja kogu klassiga,</p> <p>*rütm-i-<i>ostinato</i> desitatakse rondovormis enne laulu õppimist.</p> <p>*esitab „<i>Paketumbe</i>“ plaksumängu lauldes ja kehapillil üksi ja paarides.</p> <p>3) MUUSIKA KUULAMINE</p> <p>*Tunneb ja eristab kõla ja kuju järgi määratlemata helikõrgusega löökpille: suur trumm, väike trumm, taldrikud; Orff-</p>

	<p>instrumentarium: kõlapulgad, triangel, marakaa, kastanjetid, guiro, kõlakarp, bongod, djembed, tamburiin, näputaldrikud jne.</p> <p>4) OMALOOMING</p> <p>Rühmatöö kolmes grupis:</p> <p>*rühm (A, B, C) loob 2-taktilise rütmiostinatokehapillile,</p> <p>*loob <i>Kung Furüt</i> midlega sobiva liikumise,</p> <p>*loob <i>Paketumbel</i> plaksumängule 4-taktilise liikumis-kombinatsiooni.</p>
<p>RÜTMIPILLID (määramatud helikõrgusega)</p> <p>*määrab laulu helilaadi,</p> <p>*oskab sõnastada mõiste ja kasutab musitseerides: <i>rütmirondo, kaanon, triool, AB vorm, jenka-tants</i>,</p> <p>*oskab nimetada eesti tuntumaid löökpillimängijaid.</p>	<p>1) LAUL JA HÄÄLE ARENDAMINE</p> <p>„<i>Tuulepoiste jenka</i>“ muusika T. Kärki, sõnad R. Helisma</p> <p>*salmiosa laulda astmenimedega, refräänkuulmise järgi,</p> <p>*laulab oma hääle omapära arvestades väljendusrikkalt ning loomulikult,</p> <p>*jälgib laululist hingamist ja fraseerimist.</p> <p>„<i>Kehapilli kaanon</i>“ Tuuli Jukk</p> <p>*astmenimede ja rütmisilpidega.</p> <p>*rakendab muusikalisi teadmisi ja oskusi kaanoni esitamisel.</p> <p>2) PILLIMÄNG</p> <p>*Kasutab kindla helikõrgusega löökpilli ja/ või määratlemata helikõrgusega löökpilli rütmirondo ettekandmisel.</p> <p>3) MUUSIKA KUULAMINE</p> <p>*tunneb ja eristab kõla järgi kindla</p>

	<p>helikõrgusega löökpille: timpanid, ksülofon, kellamäng, vibrafon, metallofon, torukellad, gong,</p> <p>*A. Hatšaturjan „<i>Mõõkade tants</i>“ balletist „Gajane“,</p> <p>*analüüsib muusikat oskussõnavara kasutades.</p>
<p>KOOLIKONTSERT</p> <p>*arutleb kontserdil kuulnud muusika üle ning analüüsib seda oskussõnavara kasutades,</p> <p>*põhjustab oma arvamust kirjalikult vastavalt retsensiooni kirjutamise juhendile.</p>	<p>KOOLIKONTSERT</p> <p>*osaleb kontserdil, arutleb kuulnud muusika üle</p>

8. klassi õpitulemused ja õppesisu

Õppematerjal:

Skuin, A., Sepp, K. (2012). Muusikaõpetuse õpik 8. klassile. Avita.

Skuin, A., Sepp, K. (2012). Muusikaõpetuse töövihik 8. klassile. Avita.

Skuin, A., Sepp, K. (2011). Muusikaõpetus 8. klassile. Kolmik-CD. Avita.

Tantsuline liikumine põhikoolis <http://video.kultuur.edu.ee/tantsulineliikumine>

VIII klassi lõpetaja õpitulemused	Õppesisu ja tegevused
<p>KLAHVPIILLID</p> <p>*teab ja väljendab valsi rütmi 3/4 taktimõõdus,</p> <p>*tunneb <i>eeltakti</i> ja <i>partituuri</i> mõistet ja kasutab neid musitseerimisel</p> <p>*tunneb ära noodipildis (ja oskab mängida) helistikke <i>D-duur ja e-moll</i>,</p> <p>*oskab seletada klahvpillide heli tekitamise mehhanismi ning klahvpillide peamisi osi: <i>klaviatuur, keeled, virblid, haamrite süsteem, pedaalid, viled</i>,</p>	<p>1) LAUL JA HÄÄLE ARENDAMINE</p> <p>„<i>Laul lahkuvast suvest</i>“ R. Pajusaar,</p> <p>*arvestab sobivat laululist hingamist ja fraseerimist,</p> <p>*arendab mitmehäälsuse taju (refraän)</p> <p>2) PILLIMÄNG</p> <p>*Kasutab õpitud laulu saates 3/4 taktimõõdus rütmiostinatot kehapillil või rütmipillidel (triangel, bongod marakaad, djembed vm),</p> <p>*mängib plokkflöödil refrääni 1. häält,</p>

<p><i>manuaalid, registrid.</i></p>	<p>* valmistab ette rühmatööna „prepareeritud klaveri“ ja esitab muusikapala vastavalt ülesannetele.</p> <p>3) MUUSIKA KUULAMINE</p> <p>*tunneb ja eristab kuulmise järgi klahvpille: klaver, klavessiin orel, akordion,</p> <p>* on tutvunud mõistetega <i>fuuga</i> ja <i>polüfoonia</i> ning kasutab neid muusikapala analüüsimisel vastavalt ülesannetele, <i>J. S. Bachi Väike fuuga g-moll.</i></p> <p>4) OMALOOMING</p> <p>*loob $\frac{3}{4}$ taktimõõdus 4-taktilise rütmi-<i>ostinato</i> õpitud laulule.</p>
<p>ELEKTROFONID</p> <p>*oskab sõnastada mõisteid <i>sünkoop, pidekaar, bemoll, diees, paralleelhelistikud</i> ja <i>dünaamika</i> ning kasutada musitseerimisel,</p> <p>*oskab seletada elektrofonide heli tekkimise põhimõtet,</p> <p>*sõnastab mõisteid <i>akustiline, elektroakustiline, elektrooniline (instrument)</i>, süntesaator, digitaalklaver, rütmimasin</p>	<p>1) LAUL JA HÄÄLE ARENDAMINE</p> <p>“<i>Ding-dige-dong</i>“, Dick Backer, sõnad Kustas Kikerpuu</p> <p>*laulab meeolukalt oma hääle omapära ning laululist fraseerimist arvestades „<i>Conquest Of Paradise</i>“ sõnad ja muusika Vangelis</p> <p>*laulab dünaamikat kasutades oma hääle iseärasusi ja laulu stiili arvestades</p> <p>*seostab astmeid ja absoluutseid helikõrgusi.</p> <p>2) PILLIMÄNG</p> <p>*lisab laulule taktilise rütmi <i>ostinato</i> $\frac{4}{4}$ taktimõõdus Orff-instrumentaariumi kasutades (kõlapulgad, marakad, tamburiin, guiro, djembed vm.)</p> <p>3) MUUSIKAKUULAMINE</p>

	<p>*tunneb ja eristab kõla järgi levinumaid elektrofone,</p> <p>*tutvub elektrofonide eelkäijate ja kaasaegsete elektrofonidega.</p> <p>4) OMALOOMING</p> <p>*Loob dünaamilise plaani laulu, „<i>Conquest Of Paradise</i>“ 8 salmile (iga salm erineva dünaamikaga).</p>
<p>LADINA-AMEERIKA MUUSIKA</p> <p>*väljendab <i>tango</i> rütmi plaksutades vm viisil,</p> <p>*sõnastab mõisteid <i>taktimõõt, süngoop, triool, punkteeritud rütmid</i>.</p>	<p>5) LAUL JA HÄÄLE ARENDAMINE</p> <p>„<i>Loobu tangost</i>“ Tommie Conor, sõnad Mart Sander</p> <p>*laulab oma hääle omapära arvestades loomuliku keha-hoiu ja fraseerimisega,</p> <p>*järgib laulmisel muusikapala stiili „<i>Guantanamera</i>“, J.F.Diaz, sõnad Heldur Karmo</p> <p>*laulab emotsionaalselt laulu stiili arvestades,</p> <p>*arendab kahehäälsuse taju „<i>La Cucaracha</i>“, Mehhiko viis</p> <p>*laulab astmetnimedega, arendab astmetaju.</p>
<p>HISPAANIA MUUSIKA</p> <p>*tunneb ära <i>C-duur</i> ja <i>d-moll</i> helilaadi tunnused ning sõnastab mõisteid <i>akord, tabulatuur</i>.</p> <p>*kasutab muusitseerimisel <i>6/8 taktimõõtu</i> ning vastavaid noodivältusi,</p> <p>*on tutvunud hispaania muusika ja kultuuriga ja oskab seda kirjeldada,</p> <p>*kasutab hispaania muusikat iseloomustades mõisteid: <i>flamenko</i>,</p>	<p>1) LAUL JA HÄÄLE ARENDAMINE</p> <p>„<i>Kas tahad tulla minuga</i>“, rahvalik viis, sõnad Henno Käo</p> <p>*laulda astmenimedega.</p> <p>„<i>Me lähme, preilnad, reisima</i>“, rahvalik laul</p> <p>*laulda vaba tunnetusega, hoogsalt ja emotsionaalselt.</p> <p>„<i>Don Alfonso</i>“, hispaania rahvalaul</p> <p>*laulda astmenimedega.</p>

bolero, fandango, habaneera, vihuela,

*on tutvunud kitarril ajaloo ning ehitusega, ja oskab kirjeldada,

*tunneb kitarril heli tekitamise põhimõtet ning näitab tähtsamaid osi.

„*Las estrellitas del cielo*“, hispaania rahvaviis

*väljendab lauldes laulu karakterit.

4) **PILLIMÄNG**

*mängib kandleid, A, G akorde kasutades saadet eesti rahvaviisidele,

*kasutab vajadusel kitarril tabulatuuri, www.kitarrikool.ee ning plokkflöödi mänguvõtete tabelit.

5) **MUUSIKA KUULAMINE**

*leiab ning analüüsib kuulatud muusikanäidete põhjal Hispaania muusikale omaseid tunnuseid,

*iseloomustab hispaania rahvamuusikat ning -tantse ja rahvapillide (kitarr, kastanjetid, tamburiin) kōla,

*analüüsib laulu „*Cante flamenco*“ esitust vastavalt ülesannetele,

*analüüsib ning võrdleb muusikalist oskussõnavara kasutades maailmakuulsate kitarrivirtuooside esitusi www.Youtube.com

*põhjustab oma arvamust.

3) **OMALOOMING**

*loob 2-taktilise rütmiosinatolaulule „*Don Alfonso*“ või „*Las estrellitas del cielo*“

* valib kaasmänguks sobiva rütmipilli laulu karakterit arvestades (tamburiin, kastanjetid, kõlapulgad).

9. klassi õpitulemused ja õppesisu

Õppekirjadus:

Skuin, A., Sepp, K. (2009). Muusikaõpetuse õpik 9. klassile. Avita.

Skuin, A., Sepp, K. (2009). Muusikaõpetuse töövihik 9. klassile. Avita.

Skuin, A., Sepp, K. (2009). Muusikaõpetuse kaksik-CD 9. klassile 1,2,3,4. Avita.

IX klassi lõpetaja õpitulemused	Õppesisu ja tegevused
<p>MUUSIKA ESITAMISE KOOSSEISUD</p> <p>*Teab ansamblite ja orkestrite nimetusi ja koosseise,</p> <p>*seostab intervalli nimetust ansambli arvulise koosseisuga,</p> <p>*teab ja kasutab musitseerimisel mõisteid <i>partii ja partituur</i>,</p> <p>*seletab lahti mõisteid <i>dünaamika, meetrum</i>,</p> <p>*teab ja väljendab swingi rütmi (<i>off-beat 4/4</i> taktimõõdus),</p> <p>*teab ja kasutab alteratsioonimärkide <i>diees, bemoll jabekarr</i> tähendust.</p>	<p>1) LAUL JA HÄÄLE ARENDAMINE</p> <p><i>“Puu on puude kõrgune”</i> muusika Indrek Kalda, sõnad Heiki Vilep Astmenimedega laulda:</p> <p>*laulab dünaamikast lähtuvalt väljendusrikkalt,</p> <p>*arendab astmetaju.</p> <p><i>„Väike päike“</i>, muusika ja sõnad Helin Mari Arder</p> <p>*laulab swingile omase tunnetusega,</p> <p>*laulab loomuliku kehahoiu ja õige fraseerimisega, ilmekalt.</p> <p>2) PILLIMÄNG</p> <p>*Mängib laulu <i>“Puu on puude kõrgune”</i> saates <i>ostinato</i>’t klahvpillil ja meloodiat plokkflöödil,</p> <p>*väljendab swingi rütmi laulu, <i>Väike päike</i>“ rütmiostinato’smarakaid ja tamburiini kasutades.</p> <p>*<i>„Musalugu“</i> idee Fr. Neumann</p> <p>*musitseerib kehapillil ansambelis vastavalt oma partiile,</p> <p>*arendab ansamblitunnetust.</p> <p>3) MUUSIKA KUULAMINE</p> <p>Tunneb ja eristab kuulmise järgi erinevaid ansambliliike</p>

	<p>(keelpillikvartett, puhkpillikvintett, <i>rockbänd</i>, külakapell), *tunneb ja eristab kuulmise järgi erinevaid orkestreid (keelpilli-, puhkpilli- sümfooniaorkester, <i>big band</i>) *tunnetab <i>variatsioonivormi</i> muusikas.</p> <p>4) OMALOOMING</p> <p>Rühmatöö:</p> <p>*loob variatsiooni-vormis helikompositsiooniklassis kättesaadavate helitekitajatega (paber, ajaleht, hari, võtmed, kapiuksed jne) ning esitab teose (inspiratsiooni allikaks STOMP, Musalugu vm).</p>
<p>HÄÄL JA HÄÄLELIIGID</p> <p>*tunneb hääleorganite nimetusi, ehitust ja oskab seletada hääle tekkimise mehhanismi, *teab ja oskab võrrelda erinevaid nais- ja meeshääle like, *nimetab regilaulu tunnuseid ja esitusviisi, *seostab lauludeõppimisel relatiivseid ja absoluutseid helikõrgusihelistikus C-duur, *kinnistab mõisteid <i>partii ja partituur</i>.</p>	<p>1) LAUL JA HÄÄLE ARENDAMINE</p> <p>„<i>Ostetud hää</i>“ Kullamaa rahvaviis *laulda astme- ja tähtnimedega *oskab laulda regilaulu „<i>Kaanon</i>“, muusika Johann Pachelbel 1.- 4. häärelatiivsete astmetega, 5.-7.hää</p> <p>absoluutsete helikõrgustega, *laulab kaanonit, *arendab mitmehäälsuse taju ja ansamblitunnetust.</p> <p>2) PILLIMÄNG</p> <p>*kasutab laulu „<i>Ostetud hää</i>“ saates rütmiostinato 't kehapillil ja/või rütmipillidel (raamtrumm, bongo, djembe, kõlapulgad vm), *mängib väikekandlel regilaulule saadet D ja A akorde kasutades. *mängib Pachelbeli „<i>Kaanoni</i>“ 4.-7. partiid plaatpillil, plokkflöödil, viiulil</p>

	<p>või klaveril vastavalt oma oskustele.</p> <p>3) MUUSIKAKUULAMINE</p> <p>*tunneb ja eristab kuulmise järgi peamisi hääleliike (sopran, alt, tenor, bass),</p> <p>*oskab nimetada Eesti tuntumaid ooperisoliste,</p> <p>*analüüsib muusikalist sõnavara ja teadmisi kasutades laulu „<i>Ostetud hääl</i>“ erinevaid tõlgendusi (Oort, Diskreetse Mango Trio),</p> <p>*avaldab oma arvamust maailmakuulsate ooperivirtuooside ettekandeid kuulates ja võrreldes www.youtube.com</p> <p>4) OMALOOMING</p> <p>*loob rütmi-<i>ostinato</i> laulule, „<i>Ostetud hääl</i>“</p> <p>kehapillil ja/või rütmipillidel (raamtrumm, bongo, djembe, kõlapulgad vm).</p>
<p>ITAALIA – OOPERI SÜNNIMAA</p> <p>*teab ja kasutab Itaalia muusikat iseloomustades mõisteid <i>tarantella, napoli laul, ballaadid ja lüürilised laulud, bel canto, ooper</i>,</p> <p>*tunneb ja kasutab musitseerimisel 3/8 <i>taktimõõtu</i> ning vastavaid helivältsusi,</p> <p>*nimetab <i>hääleliike</i>,</p> <p>*teab ja kasutab mõisteid <i>kunstmuusika, meloodia, harmoonia, akord</i>,</p>	<p>1) LAUL JA HÄÄLE ARENDAMINE</p> <p>„<i>Santa Lucia</i>“, Napoli laul</p> <p>*laulab väljendusrikkalt,</p> <p>*arvestab sobivat laululist hingamist ja fraseerimist.</p> <p>„<i>La Campana</i>“ muusika ja sõnad G. Martini</p> <p>*laulab astme- ja tähtnimedega,</p> <p>*laulab 3-häälsel kaanonit,</p> <p>*arendab mitmehäälsuse taju, ansamblitunnetust.</p>

	<p>2) PILLIMÄNG</p> <p>*mängib 3/8 taktimõõdus kaasmängu laulule, „<i>La Campana</i>“, (kõlapulgad, näputaldrikud, tamburiin).</p> <p>3) MUUSIKA KUULAMINE</p> <p>*iseloomustab itaalia rahvalaule ning tantse</p> <p>*analüüsib ning hindab kaaslaste esitust vastavalt hindamisskaalale ja oma arvamust põhjendatult avaldades.</p> <p>4) OMALOOMING</p> <p>*Loob laulule „<i>La Campana</i>“ 2-taktilise <i>ostinato</i> ksülofonil (vm plaatpillil) või klaveril laulu harmooniat arvestades.</p>
<p>OOPER</p> <p>*teab ja kasutab ooperit iseloomustades uusi mõisteid <i>libreto, aaria, intermezzo, primadonna, retsitatiiv</i> jt,</p> <p>*oskab seletada lahti mõisteid <i>hääleliigid, ansambel, orkester</i>,</p> <p>*teab ja nimetab kuulsaid ooperiheliloojaid ja nende teoseid,</p> <p>*teab ja kasutab musitseerides mõisteid <i>kromaatileine helirida, alteratsioonimärgid, triool, habaneera</i>,</p> <p>*tunneb rondovormi muusikas.</p>	<p>1) LAUL JA HÄÄLE ARENDAMINE</p> <p>„<i>La Donna e Mobile</i>“, muusika Giuseppe Verdi</p> <p>*laulab ooperiaaria stiili arvestades väljendusrikkalt,</p> <p>*arvestab sobivat laululist hingamist ja fraseerimist.</p> <p>„<i>Orjade koor</i>“ ooperist <i>Nabucco</i> muusika Giuseppe Verdi, sõnad Leelo Tungal</p> <p>*laulab kuulmise järgi ja rütmisilpidega</p> <p>*laulab oma hääle omapära arvestades</p>

	<p>selge diktsiooni ja puhta intonatsiooniga.</p> <p>2) MUUSIKA KUULAMINE</p> <p>*tunneb ja iseloomustab kuulmise järgi ooperi muusikalisi numbreid:<i>avamäng, aaria, retsitativ, duett, ansambel,</i></p> <p>*on tutvunud <i>Bizet' ooperi „Carmen“</i> süžee, peaosaliste ja peamiste muusikaliste numbritega,</p> <p>*analüüsib ja avaldab oma arvamust kuulatud (vaadatud) ooperikatkendite kohta muusikalist sõnavara kasutades DVD või www.youtube.com ja vastavalt ülesannetele</p>
<p>OPERETT</p> <p>*Teab ja seletab operetti iseloomustades mõisteid <i>primadonna, aaria, libreto, retsitatiiv</i> jt,</p> <p>*nimetab ooperi ja opereti erinevusi ning sarnasusi,</p> <p>*teab nimetada kuulsaid operetiheliloojaid ja nende teoseid,</p> <p>*teab ja kasutab musitseerides mõisteid <i>akord, võtmemärgid, alteratsioonimärgid,</i></p>	<p>1) LAUL JA HÄÄLE ARENDAMINE</p> <p><i>Täna tahaksin ma laulda“</i> muusika Ferenz Lehari</p> <p>*laulab operetiaaria stiili arvestades väljendusrikkalt,</p> <p>*arvestab sobivat laululist hingamist ja fraseerimist.</p> <p><i>„Siis kui maailm magab veel“</i> muusikalist „Romeo ja Julia“, muusika ja sõnad Jaagup Kreemi</p> <p>2) MUUSIKAKUULAMINE</p> <p>*Analüüsib ja avaldab oma arvamust kuulatud/ vaadatud operetikatkendite kohta muusikalist sõnavara kasutades www.youtube.com ja vastavalt ülesannetele.</p>

JÕULUD MUUSIKAS

*oskab kuulata iseennast ja kaaslasi ning hindab enda ja teiste panust koos musitseerides,

*rakendab üksi ja rühmas musitseerides teadmisi muusikast.

1) LAUL JA HÄÄLE

ARENDAMINE

Näärisokk“eesti rahvaviis, sdn Gustav Ernesaks

Õppida

ühislaulejõulujumalateenistuseks

“*Jõluingel*“, muusika Olav Ehala, sõnad Leelo Tungal

*laulab õige fraseerimisega ja väljendusrikkalt.

„*Head uut aastat*“, muusika Mikk Targo, sõnad Heldur Karmo

*omandab ühislauluvara,

*arendab mitmehäälsuse taju.

2) PILLIMÄNG

*mängib rütmilist kaasmängu laulule „*Näärisokk*“,

(Muusikakooli õpilane võib mängida flöödil või viiulil, „*Jõluingel*“ meloodiat vahemänguna),

*kasutab jõululaulu esitades vastavalt oma oskustele muusikainstrumente eel-, vahe- või järelmängus ja /või rütmiostinato'na.

3) MUUSIKAKUULAMINE

*kuulab ja analüüsib argumenteeritult klassikaaslaste esitusi,

*annab hinnanguid esitustele kokkulepitud hindamisskaalasis arvestades.

4) OMALOOMING

Rühmatöö:

*loob laulule „*Näärisokk*“ kolm erinevat 2-taktilist rütmiostinatot (A, B ja C-osa)

	<p>erinevad rütmid),</p> <p>*valib laulu meeleoluga sobivad pillid,</p> <p>*kujundab esitamiseks valitud laulule sobiva esitusplaani ja esitab koos lauluga,</p> <p>*väljendab erinevates muusikalistes tegevustes oma loomingulisi ideid.</p>
<p>MUUSIKATEATER</p> <p>*Teab ja kirjeldab muusikaliiseloostades mõisteid <i>libreto, süžee, jazz-, pop- ja rockmuusika, klassikaline muusika, massimeedia, filmikunst,</i></p> <p>*kordab teadmisi hääleliikidest, ansamblitest, orkestrist,</p> <p>*nimetab muusikali, ooperi ja opereti erinevusi ning sarnasusi,</p> <p>*teab Eesti ja maailma tuntumaid muusikale ja nende nende loojaid.</p>	<p>1) LAUL JA HÄÄLE ARENDAMINE</p> <p>„<i>The Phantom of the Opera</i>“, muusika ja sõnad A.L.Webber M.Batt-R. Stilgoe</p> <p>*laulab väljendusrikkalt muusikapala stiiliarvestades,</p> <p>„<i>Kas poleks tore see</i>“ muusika Frederick Loewe, sõnad Enn Vetemaa</p> <p>*laulab selge diktsiooni ja puhta intonatsiooniga vastavalt vokaalsetele võimetele.</p> <p>„<i>Siis kui maailm magab veel</i>“ muusika ja sõnad Jaagup Kreem-Elmar Liitmaa</p> <p>*õpitud laulu kinnistamine.</p> <p>2) MUUSIKAKUULAMINE</p> <p>*tunneb ja eristab muusikali, opereti- ja ooperi muusikalisi numbreid (aaria, retsitatiiv, duett, ansambel, koor, avamäng),</p> <p>*arutleb kuulatud muusikalinäidete üle, põhjendab oma arvamust nii suuliselt kui kirjalikult.</p> <p>TV muusika kuulamise päevik</p>
<p>PRANTSUSMAA – BALLETTI SÜNNIMAA</p> <p>*iseloomustab prantsuse muusika arengut, kasutades mõisteid <i>rahvalaulud, šansoon,</i></p>	<p>1) LAUL JA HÄÄLE ARENDAMINE</p> <p>„<i>Frere Jacques</i>“, prantsuse lastelaul</p> <p>Astmenimedega laulda</p>

<p><i>gavott, farandool, courante ja bourree, trubaduur, kunstmuusika, operett, ballett, impressionism,</i></p> <p>*nimetab tuntud prantsuse heliloojate ning lauljate nimesid ning lugusid,</p> <p>*teab ja kasutab musitseerimisel mõisteid <i>fermaat, D.C.al Fine, 1.volt ja 2.volt.</i></p>	<p>*arendab astmetaju,</p> <p>*arendab mitmehäälsuse taju kaanonit lauldes.</p> <p>2) PILLIMÄNG</p> <p>*mängib „<i>Frere Jacques</i>“ <i>meloodiat</i> meloodiapillil (klaver, plokkflööt, ksülofon) C-duuris,</p> <p>*mängib laulus „<i>Frere Jacques</i>“ kaasa 4-taktilist omaloodud rütmiostinatot.</p> <p>3) MUUSIKAKUULAMINE</p> <p>*tunneb ja eristab kuulmise järgi prantsuse muusikale iseloomulikke pille ja kõlasid,</p> <p>*võrdleb prantsuse šansooni ja tänapäeva popmuusikat,</p> <p>*avaldab oma arvamust prantsuse muusikast ja põhjendab seda suuliselt ja kirjalikult,</p> <p>TV muusika kuulamise päevik.</p> <p>3) OMALOOMING</p> <p>Rühmatöö:</p> <p>*loob laulule „<i>Frere Jacques</i>“ 4-taktilise rütmiostinato, valides ise sobivad rütmipillid</p> <p>* kujundab laulu esitusplaani ja esitab laulu rühmas koos liikumise, meloodiapilli ning saatepillidega.</p>
<p>LAULUD KODUST JA ISAMAAST</p> <p>*teab ja oskab kasutada mõisteid: regilaul, eesti uuem rahvalaul, rahvalik laul, kunstmuusika,</p> <p>*oskab nimetada eesti heliloojaid ja</p>	<p>1) LAUL JA HÄÄLE ARENDAMINE</p> <p>„<i>Kel on laulud laulda</i>“ muusika Rein Rannap, sõnad Hando Runnel</p> <p>*laulab puhta intonatsiooniga,</p>

<p>laulutekstide autoreid, *laulab peast III kooliastme kohustuslikke laule, „<i>Mu isamaa, mu õnn ja rõõm</i>“, „<i>Eesti lipp</i>“, „<i>Kas tunned maad</i>“</p>	<p>väljendusrikkalt ja laulu stiili arvestades. „<i>Mu isamaa, mu õnn ja rõõm</i>“, muusika Frederik Pacius, sõnad J. V. Jannsen „<i>Eesti lipp</i>“, muusika Enn Võrk, sõnad Martin Lipp *kinnistab II ja III kooliastme ühislauluvara. 2) MUUSIKAKUULAMINE *analüüsib kaaslaste lauluesitusi, *väljendab ning põhjendab oma arvamust kokku lepitud hindamisskaalale tuginedes. 3) OMALOOMING Valib esitamiseks ühe isamaalise laulu, kujundab selle esinemisplaani ning esitab üksi võirühmas lauldes peast.</p>
<p>AAFRIKA MUUSIKA *iseloostab Aafrika muusikat, kasutades mõisteid <i>rituaalid, rütmika, polürütmia, pentatoonika, ostinato, süngoop</i>. *tunneb ja oskab märkida bassivõtit ja nootide asukohti bassivõtmes, *tunneb ja kasutab musitseerimisel helistikku <i>G-duur</i> tunnuseid, tähtnimesid ja põhiakorde.</p>	<p>1) LAUL JA HÄÄLE KUJUNDAMINE „<i>Si-si</i>“Kongo rahvalaul *Laulab laulu stiili arvestades loomuliku kehahoiu ja õige fraseerimisega, *arendab mitmehäälsuse taju 3-häälsel kaanonil lauldes. „<i>Ikaboye</i>“Suulu rahvaviis Astmenimede ja rütmisilpidega *laulab vaba tunnetusega laulu rütme rõhutades, *tunnetab ja naudib rahvalaulude omapära. 2) PILLIMÄNG *mängib laulule „<i>Si-si</i>“ kaasa rütmiostinatot (agoogo, kõlapulgad,</p>

	<p>kõsristi, guiro, trumm <i>jadjembe</i>), *lisab laulule „<i>Ikaboyé</i>“ rütmi-<i>ostinato</i>. 3) MUUSIKAKUULAMINE *on tutvunud aafrika rahvapillidetrummid, <i>kõristid</i>, <i>pöidlaklaver</i>; <i>kora</i>, <i>ksülofonid</i> ja rahvamuusika kõlaga, *leiab ja iseloomustab kuulates Aafrika muusikale omaseid tunnuseid vastavalt ülesannetele.</p>
<p>EESTI KRISTLIK MUUSIKA *teeb ülevaate Eesti kristliku vokaalmuusika arenguloost, tippteostest, nende autoritest ja esitajatest, *leiab interneti abil enam infot eesti kristliku muusika kohta tänapäeval ja koostab ülevaate.</p>	<p>1) LAUL JA HÄÄLEARENDAAMINE “<i>Eks teie tea</i>“ <i>Rudolf Tobias</i> *laulda teemat astmenimedega, *arendab astmetaju, *arendab mitmehäälsuse taju polüfoonilisi liine üles otsides. 2) PILLIMÄNG *mängib tuntumate koraalide <i>meloodiat</i> meloodiapillil (klaver, plokkflööt, ksülofon), *komponeerib 4-taktilisi omaloodud rütmio<i>stinatosid</i>. 3) MUUSIKAKUULAMINE *tunneb ja eristab kuulmise järgi erinevate koosluste esitusi, *võrdleb emakeelset originaalmuusikat ja tõlgitud vokaalteost, *avaldab oma arvamust ja põhjendab seda suuliselt ja kirjalikult, Kristlike raadiote muusika kuulamise päevik. 4) OMALOOMING Rühmatöö:</p>

	<p>*loob levinud laulule 4-taktilise rütmiostinato, valides ise sobivad rütmipillid,</p> <p>* kujundab laulu esitusplaani ja esitab laulu rühmas koos liikumise, meloodiapilli ning saatepillidega.</p>
--	---